

Research Paper

The Application of the Nurtured Heart Approach in Parenting of Children with Special Needs: A Systematic Review

Bahar Rashidi¹ , Salar Faramarzi^{*2} , Ahmad Abedi² , Joachim Schroeder³

1. Ph.D. Student in Psychology and Education of Children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Iran

2. Associate Professor, Department of Psychology and Education of Children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Iran

3. Professor, Department of Primary and Secondary Education, Social Pedagogy as well as Special Needs Education, Faculty of Education, University of Hamburg, Germany

Citation: Rashidi B, Faramarzi S, Abedi A, Schroeder J. The application of the nurtured heart approach in parenting of children with special needs: a systematic review. *J Child Ment Health*. 2023; 10 (2):1-15.

URL: <http://childmentalhealth.ir/article-1-1323-en.html>

doi [10.52547/jcmh.10.2.2](https://doi.org/10.52547/jcmh.10.2.2)
[20.1001.1.24233552.1402.10.2.1.6](https://doi.org/10.52547/jcmh.10.2.2)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Nurtured heart approach (NHA), parenting, exceptional child, systematic review

Background and Purpose: Children with emotional-behavioral adjustment problems need special support and different methods to shape desirable behavior and prevent psychological damage. A variety of parenting approaches are being developed to reduce the adjustment problems of children with special needs and their parents' psychological well-being. Therefore, the present study was carried out with two goals: to introduce the nurtured heart approach and its application in the parenting of children with special needs; to investigate the effectiveness of Nurtured Heart Approach (NHA)

Method: This study was done based on the systematic review with the PRISMA (2010) statement and purposive sampling method. The literature resources were searched in Google Scholar, Eric, SSRN, Wiley, and PubMed databases by the nurtured heart approach, intervention, parent education programs, and parenting keywords. In the first step, 1421 resources and then 32 (22 research; 10 books) written sources were found. Nineteen resources were chosen based on inclusion and exclusion criteria in the screening stage.

Results: Findings showed 13 researches investigated the intervention based on the NHA (1409 total sample size in 1997-2022) to reduce challenging behavior of children with learning disability (LD), Oppositional defiant disorder (ODD), Conduct disorder (CD), and Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD). In other reviewed texts, this psychological and family-oriented approach has been confirmed.

Conclusion: The results of this systematic review showed the NHA is based on the parent-child interaction. Thus parents' awareness and education improve the adaptive and social-behavioral skills of children. Therefore, it is suggested the NHA be used in the field of parenting for children with special needs in Iran.

Received: 30 Nov 2022

Accepted: 6 Aug 2023

Available: 9 Aug 2023

* **Corresponding author:** Salar Faramarzi, Associate Professor, Department of Psychology and Education of Children with Special Needs, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Iran

E-mail: S.faramarzi@edu.ui.ac.ir

Tel: (+98) 3137935448

2476-5740/ © 2023 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Neuropsychological disorders are associated with adjustment disorders in children (1, 2) and can persist into adulthood (3). Children's challenging behavior reduces the quality of family life (4), social and family relationships (5), and parents' sense of self-efficacy (6), causing physical and mental fatigue and leading to parental exhaustion.

Family-oriented interventions are recommended to reduce children's challenging behaviors (12). Howard Glasser introduced the nurtured heart approach (NHA) as a parenting strategy for children with challenging behaviors and attention deficit hyperactivity disorders (ADHD) (13, 14, 23) in the book "Transforming the Difficult Child: The Nurtured Heart Approach" (16). The NHA energizes positive behaviors and evaluates the causes of challenging behaviors (18), leading to changes in parents' attitudes towards parenting and improving their performance (19) and self-efficacy (20). The main strategies of the NHA are based on three main steps: refuse to accidentally energize negativity; energize the success; absolute clarity to limitations and consequences that emphasize children's inner worth and creating a nurturing environment (21, 22). The NHA also teaches educators to provide opportunities for student success (24) and focuses on parent-child and teacher-student interactions.

Integrating research results can provide guidance for experts and researchers in addressing children's challenging behaviors, which are a common concern. However, there is a lack of research on the NHA in Iran. This study aimed to introduce NHA to Iranian researchers and conduct a systematic review of NHA-related research.

Method

Data sources

This systematic review used scientific databases, including Google Scholar, ERIC, SSRN, Wiley, PubMed, and Scopus. Keywords are the nurtured heart approach, intervention, parenting, parent education programs. The initial and secondary screening yielded 1,421 and 32 resources, respectively, which were further narrowed down to 19 resources based on inclusion and exclusion criteria and the purposive sampling method. The inclusion criteria: 1. Resources' titles related to the NHA, 2. Resources' content related to the NHA. The PRISMA statement (37) was used as a standard tool for coding and extracting descriptive components. The Kappa coefficient of 0.7 indicated a satisfactory level of agreement for article selection and result extraction. The study observed research ethics principles and authors' rights for texts used.

Results

Of the 19 resources reviewed, 6 resources were published in 2019-2007, with a context related to NHA (14, 19, 21, 22, 30) and 13 researches were conducted between 1997-2022, with the majority done in 2020 (19, 21, 22). They were in the field of children with special needs including adjustment disorder, learning disability, attention deficit and hyperactivity disorder. The total sample size of the studies was 1,409, with the largest sample size of 331 and 326 parents' participation (30, 25). Eight studies were based on parent education (13, 15, 21, 22, 23, 25, 29, 30), while six studies focused on the effectiveness of NHA on parenting confidence in family therapy (13, 23, 25, 38, 39, 41). NHA was found to reduce children's challenging behaviors and ADHD symptoms in eight studies (13, 14, 15, 16, 22, 23, 24, 40) and increase prosocial behavior and motivation to learn in two studies (14, 29). NHA was also found to increase the sense of self-efficacy and individual well-being of students with SLD (21). Two studies investigated and confirmed the effectiveness of NHA in improving the perception of child interpersonal strengths and parent's psychological well-being (13, 23). A recent study developed a questionnaire to examine the impact of NHA training on staff, children with behavioral health challenges, and their families and found it to be sensitive to changes in attitude and NHA training results (30). The analysis of NHA showed that it is compatible with self-determination and self-regulation theory (19, 21), Bandura's self-efficacy theory (23), attachment theory (18), mirror neuron theory, neuropsychological theory, and social principal theories (27).

Conclusion

This systematic review screened 19 resources that were published in 1997-2022 and highlights the effectiveness of NHA in reducing challenging behaviors in children with ADHD (19-24) and ASD (13), increasing parental sense of competence (22), improving educator mindsets and the teacher-student relationship (14), increasing motivation in students with SLD (21), and parenting confidence (13, 23, 25). NHA principle of promoting motivation and inner worth in children is consistent with self-determination (19) and development theories (24).

The use of metaphors and analogies as operational tools in NHA changes parent attitudes and increases the perception of strengths in children's challenging behaviors (20). Parents participating in NHA interventions have reported positive changes in their well-being and reduction of children's challenging behavioral symptoms.

It is suggested that the effectiveness of NHA should be investigated further to reduce problems of children with special needs and provide Iranian parents training at schools and psychological centers. The limitations of this study include the inability to access full-text of some resources and the unavailability of texts in the Persian database.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is extracted from the first author's doctoral dissertation in the field of psychology and education of children with special needs, which was approved with IR.UI.REC.1400.090 ethics code on 24/11/2021 in the University of Isfahan. The ethical codes have been observed according to the American Psychological Association and the Iranian Psychology Organization.

Authors' contribution: Conceptualization and writing of this article were done by the first author under supervision of the second and the advice of the third and fourth authors.

Funding: The present study was conducted without any sponsoring from a specific organization funding.

Conflict of interest: In this study there is no conflict of interest for the authors.

Acknowledgments: We are grateful all the researchers whose articles were used in this study.

مقاله پژوهشی

کاربرد روی آورد قلب پرورش یافته در والدگری کودکان با نیازهای خاص: مرور نظام‌مند

بهار رشیدی^۱، سالار فرامرزی^{۱*}، احمد عابدی^۲، یوآخیم شرودر^۳

۱. دانشجوی دکترای روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، ایران

۲. دانشیار، گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، ایران

۳. استاد، گروه آموزش ابتدایی و متوسطه، آموزش اجتماعی و آموزش افراد با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه هامبورگ، آلمان

مشخصات مقاله

چکیده

کلیدواژه‌ها:

روی آورد قلب پرورش یافته،
والدگری،
کودکان با نیازهای خاص،
مرور نظام‌مند

زمینه و هدف: کودکان دارای مشکلات در سازش یافتگی رفتاری-هیجانی، نیازمند حمایت و شیوه‌های متفاوت جهت شکل‌دهی رفتار مطلوب و پیشگیری از آسیب‌های روان‌شناختی هستند. بنابراین روی آوردهای والدگری در راستای کاهش مشکلات سازشی کودکان با نیازهای خاص و بهزیستی روان‌شناختی والدین در حال توسعه هستند. بدین ترتیب این پژوهش با دو هدف انجام شد؛ ابتدا به معرفی کاربرد روی آورد قلب پرورش یافته در والدگری کودکان با نیازهای خاص پرداخته شد و سپس اثربخشی این مداخلات مورد بررسی قرار گرفته است.

روش: روش پژوهش مرور نظام‌مند بود که با روش نمونه‌گیری هدفمند و دستورالعمل پریزما (۲۰۱۰) انجام شد. متون نوشتاری در پایگاه‌های اطلاعاتی PubMed، Wiley، SSRN، Eric، Google Scholar با کلیدواژه‌های The nurtured heart، Parent education programs، Parenting، Intervention، approach جستجو شد. ابتدا ۱۴۲۱ منبع و پس از غربالگری تعداد ۳۲ منبع (۲۲ پژوهش؛ ۱۰ کتاب) یافت شد که مطابق با ملاک‌های ورود و خروج، ۱۹ منبع انتخاب شدند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد ۱۳ پژوهش که مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته که در سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۲ با حجم نمونه کل ۱۴۰۹ انجام شده‌اند بر کاهش علائم رفتاری کودکان با اختلالات یادگیری، نافرمانی مقابله‌ای، اختلال رفتار هنجاری، و نارسایی توجه-فزون‌کنشی اثربخش بوده است و در سایر متون بررسی شده نیز این روی آورد روان‌شناختی و خانواده‌محور تأیید شده است.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نظام‌مند نشان داد روی آورد قلب پرورش یافته مبتنی بر تعامل والد-کودک است و با آگاهی‌بخشی و آموزش والدین در پرورش کودکان دارای رفتارهای سازش نایافته، موجب سازش یافتگی و ارتقاء مهارت‌های رفتاری-اجتماعی این کودکان می‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود این روی آورد در والدگری کودکان با نیازهای خاص در ایران مورد توجه قرار گیرد.

دریافت شده: ۱۴۰۱/۰۹/۰۹

پذیرفته شده: ۱۴۰۲/۰۵/۱۵

منتشر شده: ۱۴۰۲/۰۵/۱۸

* نویسنده مسئول: سالار فرامرزی، دانشیار، گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه اصفهان، ایران

رایانامه: S.faramarzi@edu.ui.ac.ir

تلفن: ۰۳۱-۳۷۹۳۵۴۴۸

مقدمه

اختلالات عصب شناختی^۱ با مشکلات سازش یافتگی و رفتاری^۲ در دوران کودکی همراه است (۱ و ۲) و تداوم مشکلات سازشی- رفتاری در دوران بزرگسالی قابل پیش بینی است (۳). به طوری که فعالیت های حرفه ای، کیفیت زندگی^۴، ارتباطات اجتماعی و خانوادگی این افراد را دستخوش کشاکش های متنوع می کند (۵). وجود علائم بالینی و مشکلات رفتاری شدید باعث کاهش احساس خود کارآمدپنداری در والدین می شود و کیفیت تعاملات خانوادگی را به گونه ای معنادار تنزل می دهد (۶)؛ زیرا که والدین در برابر رفتارهای سازش نیافته این کودکان، واکنش مقابله ای در پیش می گیرند و به طور ناخود آگاه موجب تقویت رفتارهای دشوار کودکان می شوند (۷). تداوم این رویه موجب شکل گیری چرخه ای معیوب در تعاملات والد- کودک می شود و بر مشکلات خانواده می افزاید (۸). گروه کودکان با نیازهای خاص اغلب دارای مشکلات رفتاری شدید هستند که با ایجاد چرخه مارپیچی نزولی در بهزیستی روان شناختی و فرسودگی جسمی- روانی، والدین را به سوی الگوی عقب نشینی و خستگی از نقش والدینی و یا طرد این کودکان سوق می دهد. از سویی مطالعات در زمینه دارودرمانی کودکان دارای مشکلات رفتاری شدید، نشان دهنده افزایش تجویز داروهای ضد روان گسستگی بوده که مصرف آن عوارض متابولیکی و هورمونی زیادی به دنبال دارد (۹). به دلیل عوارض غیر قابل اجتناب داروها، ضرورت توسعه برنامه های آموزشی ویژه کودکان سازش نیافته و والدینشان برجسته می شود (۱). بیشتر والدین نیز شیوه های غیردارویی و مداخلات روان شناختی را ترجیح می دهند (۱۰). شواهد پژوهشی پیشین، حاکی از تأثیر مداخلات روان شناختی با تأکید بر بهبود کیفیت مراقبت بوده است (۱۱). مطالعات اخیر نیز مداخلات خانواده محور را به عنوان نخستین روش درمانی در کاهش مشکلات رفتاری کودکان توصیه می کنند (۱۲).

روی آورد قلب پرورش یافته^۴ به عنوان یک شیوه والدگری کودکان با نیازهای خاص مانند اختلال رفتاری^۵ (۱۳ و ۱۴)، نارسایی توجه- فزون کنشی^۶، نافرمانی مقابله ای^۷، و اختلال رفتار هنجاری^۸ توسط هوارد گلاس (۱۹۹۸) مطرح شد (۱۵) و سپس کتاب "تغییر رفتار کودکان دشوار"^۹ بر اساس روی آورد قلب پرورش یافته^۴ منتشر شد (۱۶) که در سال ۲۰۰۸ ویرایش مجدد آن معرفی شد (۱۷). این روی آورد روشی مبتنی بر تعامل والد- کودک^{۱۰} است که نقش اعضای خانواده در افزایش سازش یافتگی رفتاری کودکان دشوار را پررنگ جلوه می دهد (۱۸). در این روش درمانگر به عنوان یک مربی با استفاده از آموزش گام به گام، والدین را آگاه می کند که مهارت های مدیریت رفتار و برخورد صحیح با کودکان خود را بیاموزند و با اجرای آن، فرآیند در مان رفتارهای سازش نیافته فرزندان خود را سرعت بخشند. راهبردهای اساسی مداخله بر سه گام اصلی (۱) امتناع از واکنش و انرژی منفی^{۱۱} (۲) انرژی بخشیدن به موفقیت^{۱۲} (۳) وضوح مطلق در ایجاد محدودیت ها و پیامدهای رفتاری کودکان است. هر گام شامل مراحل شناسایی فعال^{۱۴}، شناسایی تجربی^{۱۵}، شناسایی پیشگیرانه، و شناسایی خلاقانه^{۱۶} است که باعث افزایش احساس شایستگی و رفتار مطلوب در کودکان می شود و والدین نیز مدیریت نقش، تسلط بر خویشستن، واکنش های مهار شده، کاوش مشکل، برجسته سازی نقاط قوت کودک، و الهام بخشیدن به آن را می آموزند. این مداخله آموزشی در قالب انفرادی و گروهی با هدف ارتقاء عملکرد مستقل، عدم احساس درماندگی، و کاهش وابستگی مداوم والدین به درمانگر اجرا می شود. بر اساس فلسفه بازنویسی الگوهای والدگری، این روی آورد با انرژی بخشیدن و توجه به رفتارهای مثبت کودکان دشوار، به ارزیابی ارزش وقوع رفتارها یا علت آن می پردازد و با بهبود پاسخ های والدین، تحول در نگرش به مفهوم والدگری و آموزش های اصولی و پیشگیرانه باعث دگرگونی در عملکرد والدین می شود (۱۹). به دلیل نزدیکی درمانگر و والدین، ایجاد تغییرات

1. Neurocognitive disorder
2. Adjustment and behavioral disorders
3. Quality of life
4. Nurtured heart approach
5. Behavioral disorder
6. Attention deficit hyperactivity disorder
7. Oppositional defiant disorder
8. Conduct disorder

9. Difficult Child
10. Parent-child interactions
11. Refuse to accidentally energize negativity
12. Energize the success
13. Absolute clarity to limitations and consequences
14. Active recognition
15. Experiential recognition
16. Proactive and creative recognition

برنامه های آموزش والدگری، راهی مؤثر در افزایش سازش یافتگی کودکان هستند (۳۴)؛ زیرا اغلب والدین با شیوه والدگری ناآگاهانه موجب پایداری رفتارهای سازش نایافته کودکان می شوند (۳۵). شواهد پژوهشی نیز نشان می دهد درمان دارویی در کنار درمان های خانواده محور پاسخگوی این نیاز است (۳۶). با توجه به اینکه مشکلات رفتاری کودکان از جمله دلایل بیشترین مراجعات به مراکز خدمات روانشناختی است، یکی از مهمترین کشاکش ها، ارزیابی کارآمدترین مداخلات بالینی است. بنابراین بررسی مبانی نظری و یکپارچه سازی نتایج پژوهش های مختلف، گام مؤثر در جهت هدایت متخصصان و پژوهشگران خواهد بود. از آنجایی که در ایران تاکنون هیچ پژوهشی در زمینه روی آورد قلب پرورش یافته انجام نشده، پژوهش حاضر با دو هدف انجام شد: نخست معرفی روی آورد قلب پرورش یافته و سپس در چارچوب یک مطالعه نظام مند، نتایج پژوهش های مستقل را مورد بررسی قرار داده است.

روش

الف) طرح پژوهش و منابع داده ها: در این مطالعه روش پژوهش از نوع کیفی و مرور نظام مند^۵ بود. جستجوی منابع در پایگاه های اطلاعاتی مانند PubMed، Wiley، SSRN، Eric، Google scholar، Scopus انجام شد. بررسی منابع در مرحله نخست، با استفاده از کلیدواژه های The nurtured heart approach، Intervention، Parenting، Parent education programs و بدون در نظر گرفتن بازه زمانی خاصی برای انتشار انجام گرفت که در این مرحله ۱۴۲۱ منبع یافت شد. در مرحله دوم غربالگری عناوین هر پژوهش، روش و حجم نمونه آنها توسط ۴ پژوهشگر مورد بررسی قرار گرفت و پژوهش هایی که معیارهای ورودی را دارا نبودند از مطالعه خارج شدند. ملاک های ورود به این مطالعه شامل: ۱. عنوان پژوهش ها با روی آورد قلب پرورش یافته مرتبط باشد، و ۲. متن منابع حاوی مطالب مرتبط با این روی آورد باشند. ملاک های خروج نیز شامل: ۱. منابع غیرمرتبط و ۲. عدم دسترسی به متن کامل منابع بود.

سریع، افزایش احساس خودکارآمدپنداری والدینی (۲۰)، احساس ارزشمندی در کودک، تناسب کنش و واکنش در تعامل با کودکان سازش نایافته، موجب افزایش مقبولیت در بین والدین شده و بر ایجاد یک محیط پرورش دهنده تأکید دارد (۲۱ و ۲۲).

مداخله مبتنی بر قلب پرورش یافته با تاریخچه بیش از دو دهه در ایالات متحده در حال اجرا است (۲۲). ابتدا جمعیت بالینی را مورد هدف قرار داد و برای والدین کودکان با اختلال نارسایی توجه- فزون کنشی اجرا و نتایج مثبت قابل توجهی داشت (۲۳). سپس با ورود به محیط آموزشی توانست به معلمان آموزش دهد که چگونه در محیط آموزش فرصت های موفقیت را برای دانش آموزان فراهم کنند (۲۴) و بر ارتقاء انگیزه یادگیری در دانش آموزان با ناتوانی های یادگیری^۱ نیز اثربخش بوده است (۲۱). به دلیل تمرکز بر بهبود تعاملات والد-کودک و معلم-دانش آموز، به عنوان ابزار پویایی روابط در جامعه پزشکان و درمانگران خانواده نیز مورد استقبال قرار گرفت (۲۵ و ۲۶). همچنین به الگوی آموزشی ویژه مددکاران و کارکنان مؤسسات مراقبت از کودکان تبدیل شده است (۲۷). در این روش والدین به ابزارهای مقابله ای کارآمد مجهز می شوند تا رفتار کودک و موقعیت بروز رفتار را به نحو موفقیت آمیز به دست گیرند. مراحل این مداخله با بازی درمانی، نمایش، فیلم های ویدیویی، و استعاره های مختلف انجام می شود و به صورت کتابچه دارای تمرینات منظم در اختیار والدین قرار می گیرد (۲۸). اثربخشی آن در مداخلات مبتنی بر افزایش مهارت های اجتماعی و انگیزه یادگیری در کلاس درس (۲۹)، برنامه هداس تارت^۲، برنامه آموزشی مدارس، آژانس های مراقبت از خانواده^۳ و برنامه پیشگیری از انحراف در نوجوانی^۴ نشان داده شده است. اخیراً نیز یک پژوهش به تدوین پرسشنامه ای جهت بررسی دقیق تر اثربخشی این روی آورد پرداخته است (۳۰).

پژوهش های اخیر روان شناسان و روان پزشکان در راستای ارزیابی میزان کارایی مداخلات درمانی افزایش یافته است؛ زیرا که رفتارهای سازش نایافته کودکان برای والدین تحمل ناپذیر است (۳۱) و موجب احساس ناکارآمدپنداری و شکست در والدین می شود (۳۲-۳۳). بنابراین

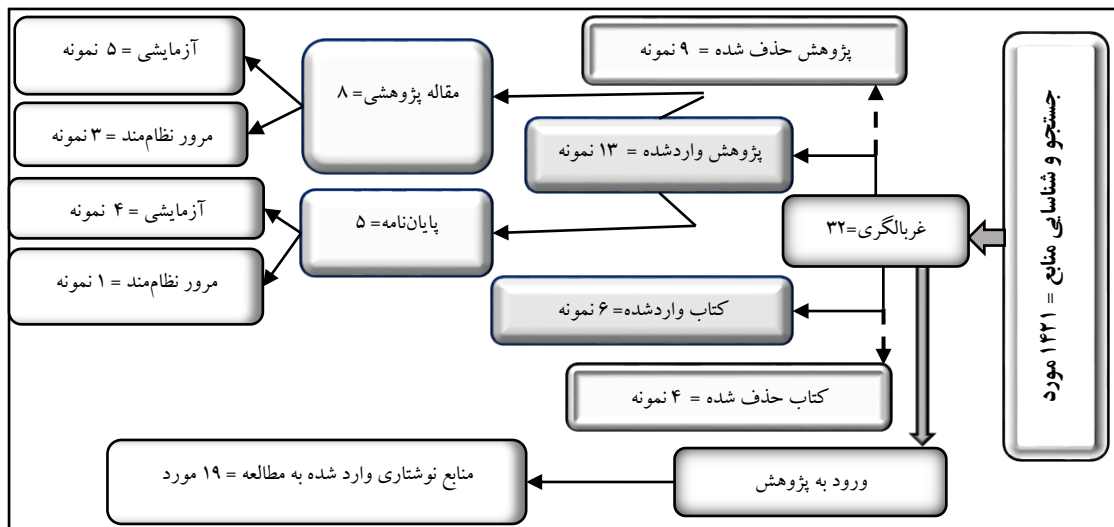
4. Apre-adolescent diversion
5. Systematic review

1. Learning disabilities
2. Head tsart programs
3. Foster care agencies

(ب) ابزار: مرور نظام مند بر اساس دستورالعمل پریزما^۱ به عنوان ابزار استاندارد انجام می شود تا گزارش دقیق و معتبر از منابع منتشر شده را گردآوری و ارائه دهد (۳۷). بنابراین در این پژوهش جهت گردآوری اطلاعات، از ابزار پریزما استفاده شده است.

(ج) روش اجرا: در این مرحله به غربالگری منابع نوشتاری پرداخته شد. از بین منابع جستجو شده، تمامی مقالات علمی-پژوهشی، پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکترای کتب حاوی مطالب مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته، با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شده و تعداد ۳۲ منبع (۲۲ پژوهش و ۱۰ کتاب) به طور دقیق بررسی شد. در پایان مطابق با ملاک های ورود به پژوهش، ۱۹ منبع به این مطالعه وارد شدند. منابع نوشتاری در زمینه روی آورد قلب پرورش یافته و کاربرد آن در حوزه

کودکان با نیازهای خاص شامل: اختلالات عصبی تحولی^۲، ناتوانی یادگیری^۳، نارسایی توجه-فزون کنشی^۴، نافرمانی مقابله ای^۵، و اختلال رفتار هنجاری^۶ بود. در هیچ کدام از پایگاه های اطلاعاتی داخلی، در زمینه روی آورد قلب پرورش یافته منبعی وجود نداشت. در مرحله سوم، پژوهش های باقی مانده کدگذاری و بر اساس ابزار پژوهش، مؤلفه های توصیفی مانند عنوان پژوهش، نویسندگان، سال اجرا، ابزار، و حجم نمونه استخراج شد. ضریب توافق کاپا بین پژوهشگران ۰/۷ بود که نشان دهنده سطح مطلوبی از توافق در انتخاب متون و استخراج نتایج آن است. در این مطالعه بر اساس اصول اخلاق در پژوهش، امانت داری و حفظ حقوق نویسندگان پژوهش های مورد بررسی، به طور کامل رعایت شده است. مرحله غربالگری در نمودار ۱ نشان داده شده است.

نمودار ۱: خلاصه مراحل غربالگری متون با روش مرور نظام مند بر اساس موهر و همکاران (۳۷)

یافته ها

در سال های اخیر در زمینه روی آورد قلب پرورش یافته منابع نوشتاری مختلف منتشر و پژوهش های آزمایشی و نیمه آزمایشی انجام شده است که اطلاعات توصیفی آنها در جدول ۱ ارائه شده است.

4. Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)
5. Oppositional defiant disorder
6. Conduct disorder

1. PRISMA
2. Neurodevelopmental disorder
3. Learning disability

جدول ۱: مشخصات توصیفی پژوهش‌های مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته

کد	عنوان مطالعه	نویسنده	کشور سال	نوع مطالعه	روش مطالعه	ابزار	حجم نمونه
۱	ساخت پرسشنامه قلب پرورش یافته	مک گریل، ساربریک، کامینگ، ویلسون و گیل (۳۰)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۲۲)	مقاله پژوهشی	آزمایشی	آزمون سازی	۳۳۱ نفر والدین
۲	ادغام روی آورد قلب پرورش یافته با نظریه خودتعیین گری: یک مدل مداخله‌ای جهت مدیریت رفتارهای مخرب کودکان	کاسیک و حاسین (۱۹)	هندوستان (۲۰۲۰)	مقاله پژوهشی	مروری	سند کاوی و تحلیل قیاسی	-
۳	بررسی اثربخشی آموزش والدگری مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته بر کاهش علائم نارسایی توجه- فزون کنشی	نانو، ورثیم، مورفی، گلاس، وال و رو (۲۲)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۲۰)	مقاله پژوهشی	آزمایشی	فهرست معیارهای راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (نسخه پنجم)؛ مصاحبه بالینی، اطلاعات جمعیت شناختی فرم کانرز والدین (۲۰۰۹) فرم کوتاه تنیدگی والدینی (اییدین، ۲۰۱۲) مقیاس شایستگی والدینی (اوهان و جانسون، ۲۰۰۰) پرسشنامه خودتنظیمی تحصیلی (دسی، ۱۹۹۲) مقیاس خودکارآمدپنداری کودکان (بندورا، ۲۰۰۶) شاخص بهزیستی فردی دانش آموزان (کامینز و لئو، ۲۰۰۵) مقیاس نیازهای اساسی (گانی، ۲۰۰۳)	۵۲ نفر والدین
۴	نظریه خود تعین گری، روی آورد قلب پرورش یافته و انگیزش: توسعه و آزمایش یک راهبرد مداخله‌ای ویژه دانش آموزان دارای اختلال یادگیری خاص	کاسیک و حاسین (۲۱)	هندوستان (۲۰۲۰)	مقاله پژوهشی	آزمایشی	۷ نفر والدین	
۵	بررسی تأثیر ذهنیت معلمان بر روابط معلم-دانش آموز: یک مطالعه اکتشافی	هاسون (۱۴)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۹)	پایان نامه	کیفی	مصاحبه (بلومبرگ و ولپ، ۲۰۰۸)	۶۰ معلم و ۱۲۰ دانش آموز
۶	ارتباط برای مبادله انرژی: نظریه کلیدی برای روی آورد قلب پرورش یافته	ایانس (۲۷)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۹)	پایان نامه	مروری	سند کاوی و تحلیل قیاسی	۳۱ منبع نوشتاری
۷	بررسی تأثیر رویکرد قلب پرورش یافته بر اعتماد به نفس والدینی، خودتنظیمی کلامی و ادراک نقاط قوت کودکان در ارتباطات بین فردی	روث (۲۳)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۸)	پایان نامه	آزمایشی	پرسشنامه رابطه والد-کودک (کامفیوز و رینولدز، ۲۰۰۶) مقیاس نظم جویی والدینی (لویز و همکاران، ۲۰۰۲) مقیاس رفتاری-هیجانی (بارکلی و اپستاین، ۲۰۰۴)	۲۱۹ نفر والدین

۸	ارزیابی آزمایشی برنامه آموزشی والدگری مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته	برنان و هکتتر، برادرسون و هسن (۲۵)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۶)	مقاله پژوهشی	آمیخته	مقاس عملکرد والدین (گروه پژوهش های پیشگیری از مشکلات رفتاری، ۲۰۰۱) (اپستاین، ۲۰۰۴)	۳۲۶ نفر والدین
۹	تقویت رفتار مثبت در کودکان دارای مشکلات رفتاری: روی آورد قلب پرورش یافته	احمان (۱۸)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۴)	مقاله پژوهشی	مروری	سند کاوی	-
۱۰	مروری بر روی آورد قلب پرورش یافته در والدگری: ارزیابی مبانی نظری و تجربی آن	هکتتر، برنان و برادرسون (۲۴)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۳)	مقاله پژوهشی	مروری	سند کاوی	-
۱۱	آموزش والدین در روی آورد قلب پرورش یافته: اثربخشی آن بر بهزیستی روان شناختی، فعالیت ها و درک کودکان توسط والدین	برنان و هکتتر (۱۳)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۲)	مقاله پژوهشی	آزمایشی	مقاس اعتماد به خود، سرخوردگی ارتباطی والدینی (کامفوس و رینولدز، ۲۰۰۶)؛ مقاس عملکرد والدین (گروه پژوهش های پیشگیری از مشکلات رفتاری، ۲۰۰۱) مقاس نقاط قوت فردی از مقاس رفتاری-هیجانی (اپستاین، ۲۰۰۴)	۲۳۶ نفر والدین
۱۲	بررسی تأثیر مداخله مبتنی بر مهارت های اجتماعی کلاس درس بر اساس روی آورد قلب پرورش یافته و تأثیر آن بر رفتار اجتماعی و انگیزه یادگیری دانش آموزان دبستانی	نیلسون (۲۹)	ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۲)	پایان نامه	آزمایشی	مقاس توسعه مهارت های اجتماعی (گرشام و الیوت، ۲۰۰۸)	۲۱ نفر والدین
۱۳	مدل آموزشی والدگری گلاسری و اثربخشی آن بر عملکرد والد-کودک	وارد (۱۵)	ایالات متحده آمریکا (۱۹۹۷)	پایان نامه	آزمایشی	شاخص وضعیت اجتماعی (هولینگزهد، ۱۹۵۷) مقاس اختلالات روان شناختی (ناگلیر و همکاران، ۱۹۹۴) مقاس حمایت اجتماعی خانواده (پروسیدانو و هار، ۱۹۸۳) و تنیدگی والدینی (اییدین، ۱۹۸۶) مقاس احساس شایستگی والدینی (جانستون و مش، ۱۹۸۹) مقاس افسردگی بک (۱۹۸۷) پرسشنامه مک ماهون (۱۹۸۱)	۳۷ نفر والدین

نتایج جدول ۱ نشان دهنده مشخصات توصیفی پژوهش های مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته است. در مجموع تمامی پژوهش ها طی سال های ۱۹۹۷ تا ۲۰۲۲ انجام شده اند و بیشترین پژوهش ها مربوط به سال ۲۰۲۰ (۳ مورد) بوده است. مجموع حجم نمونه کل پژوهش ها ۱۴۰۹ نفر بود که بیشترین حجم نمونه مربوط به پژوهش مک گریل و همکاران (۳۰) (با تعداد ۳۳۱ نفر از والدین و برنان و همکاران (۲۵) با ۳۲۶ نفر بود.

همچنین کمترین حجم نمونه مربوط به پژوهش کایوسکی و همکاران (۲۱) با ۷ نفر مشارکت کننده بوده است. تعداد ۸ پژوهش مبتنی بر آموزش والدین بوده است و پژوهش هاسون (۱۴) با مشارکت معلم و دانش آموز انجام شده است. اطلاعات توصیفی منابع نوشتاری حاوی مطالب مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته نیز کدگذاری شد و به تفکیک در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲: مشخصات توصیفی منابع نوشتاری حاوی مطالب مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته

کد	عنوان	نویسندگان	سال انتشار
۱۴	پروژه مداخلات پیشگیرانه جهت ایجاد انگیزش در محیط مدارس	پروژاک، باس، کاشمن، روزر و سییان (۳۸)	(۲۰۱۹)
۱۵	بررسی تخصصی مشکلات کودکان: روی آورد کاربردی و مبتنی بر رابطه	بیندر (۳۹)	(۲۰۱۰)
۱۶	شما ارزشمند هستید: شعله‌ور سازی آتش عظمت درونی کودکان	گلاس و بلاک (۴۰)	(۲۰۰۹)
۱۷	تغییر رفتار کودکان سخت: راهنمای تعاملی در روی آورد قلب پرورش یافته	گلاس، باودیچ و براوو (۱۷)	(۲۰۰۸)
۱۸	شکوفایی همه کودکان: شعله‌ور سازی عظمت درونی در کودکان	گلاس و بلاک (۴۱)	(۲۰۰۷)
۱۹	تغییر رفتار کودکان دشوار: مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته	گلاس و ایزلی (۱۶)	(۱۹۹۸)

همانطور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود، ۶ منبع نوشتاری حاوی مطالب مرتبط با روی آورد قلب پرورش یافته در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۹ منتشر شده‌اند. تحلیل یافته‌ها در ادامه به تفکیک آمده است.

انواع و اثربخشی مداخلات

۱. پرسشنامه ارزیابی اثربخشی روی آورد قلب پرورش یافته، ابزار کاربردی برای سنجش عملکرد این روی آورد و میزان تغییر نگرش والدین است که از نظر روایی درونی، سازش یافتگی مطلوب و پایایی لازم را دارا است.

۲. تکنیک‌های اصلی روی آورد قلب پرورش یافته با عنا صر مبتنی بر رضایت از نیازهای اساسی روان‌شناختی در نظریه خود تعیین‌گری تناسب دارد و پایداری در تغییر رفتار کودکان نیز با نظریه خود تنظیمی مطابق است.

۳. آموزش والدگری مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته به والدین کودکان مبتلا به نارسایی توجه- فزون‌کنشی منجر به بهبود مهارت مدیریت رفتار در والدین شده و کاهش علائم نارسایی توجه- فزون‌کنشی و رفتارهای تکانشگرانه کودکان شده است.

۴. ادغام اصول نظریه خودتعیین‌گری و مداخله مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته موجب کاهش تنیدگی، افزایش انگیزه تحصیلی و بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری خاص شده است.

۵. راهبرد های آموزشی مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته و ذهنیت مثبت و مؤثر معلم، موجب افزایش اشتیاق به آموزش و احساس امیدواری در خود، اشتیاق به یادگیری، کاهش تنش و مبارزه‌طلبی در رابطه معلم- دانش‌آموز در دانش‌آموزان می‌شود.

۶. اصول روی آورد قلب پرورش یافته در مورد تعامل و تبادل انرژی، با نظریه‌های دلبستگی، نظریه نورون‌های آینه‌ای، نظریه عصب روان‌شناختی، و نظریه اصل اجتماعی مطابقت دارد.

۷. مداخله مبتنی بر قلب پرورش یافته با ایجاد محیط پرورشی سرشار از محبت و تکنیک‌های آموزشی، تأثیر قابل توجهی در افزایش اعتماد به خود، خودکارآمدپنداری و مهارت تصمیم‌گیری در والدین داشته است و مؤید همسویی روی آورد قلب پرورش یافته با نظریه یادگیری اجتماعی بندورا است.

۸. ارتقاء بهزیستی روان‌شناختی والدین، صمیمیت در روابط والد- کودک، افزایش امید، مهارت حل مسئله، خودکارآمدپنداری، کاهش تنیدگی و ناامیدی در نقش والدگری از نتایج برنامه مداخله‌ای مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته است.

۹. تأکید بر بکارگیری تکنیک‌های برنامه مداخله‌ای مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته و ایجاد محیط پرورش‌دهنده و ساختارمند، باعث می‌شود والدین به عنوان یک مربی کارآزموده بتوانند رفتارهای دشوار کودکان را به سوی عواطف مثبت سوق دهند و رفتارهای سازش‌نا یافته آنان را مدیریت کنند.

۱۰. بررسی مبانی نظری روی آورد قلب پرورش یافته، آن را یک روی آورد آموزشی- تربیتی دانسته که به عنوان راهنمای والدگری کودکان با نیازهای ویژه، عملکرد مؤثری دارد و با ساختار داربستی منظم، ارائه تکنیک‌های شکل‌دهی به رفتار و ارائه راهکارهای کاهش رفتارهای نامطلوب، به عنوان یک روی آورد تکامل یافته معرفی می‌شود.

۱۱. در این مطالعه والدین در گروه مداخله مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته شاهد روند نزولی احساس سرخوردگی، کام‌نیافتگی و ناامیدی در تعاملات والد-فرزند و روند صعودی بهزیستی

روان‌شناختی، توجه مثبت به فرزندان و عواطف مثبت و اعتماد به خود در موضوع والدگری بودند.

۱۲. در این مطالعه شیوه آموزشی در روی آورد قلب پرورش یافته، تأثیر مثبتی بر درک معلم از رفتارهای دانش آموزان داشته و تغییرات حاصل از مراحل شناخت تشخیصی، تجربی و فعال به ارتقا انگیزه یادگیری در این دانش آموزان منجر شده است.

۱۳. آموزش والدگری بر اساس روی آورد قلب پرورش یافته بر کاهش مشکلات رفتاری برون نمود و اختلالات درون نمود کودکان موثر بوده و نیز کاهش افسردگی و افزایش احساس اثربخش بودن، رضایت از زندگی و احساس شایستگی در والدین را به همراه داشته است.

۱۴. مفروضات روی آورد قلب پرورش یافته با اهداف روان‌شناسی مثبت مطابقت دارد و والدین و معلمان را با قوانین اصلاح رفتار آشنا می‌کند. تأکید این برنامه آموزشی بر ارائه راهکارهای ساده و قابل فهم در حمایت از دانش آموزان است تا والدین و معلمان، کشاکش‌های رفتاری کودکان را درک و باعث ایجاد احساس اطمینان به خود و احساس لیاقت در آنان شوند.

۱۵. نقطه قوت روی آورد قلب پرورش یافته، راهبردهای های توجه مثبت والدین به فرزندان بدون وجود عواطف منفی، راهبرد اظهار نظر بی طرفانه و حتی تمجید در مورد رفتارهای دشوار کودک است که به آنان اجازه می‌دهد خودشان در مورد رفتارشان قضاوت کنند. با این روش، احساس ارزشمندی در کودکان نهادینه شده و والدین متوجه می‌شوند که تمامی رفتارهای کودکان، قابل سرزنش و محاکمه نیست.

۱۶. هدف صریح روی آورد قلب پرورش یافته، تنها ایجاد تغییر به سوی رفتار مثبت در کودکان نیست، که پرورش احساس ارزشمندی درونی شامل: پذیرش خود، ذهن آگاهی و روابط مثبت با دیگران است. نقطه قوت روی آورد این است که والدین به نیازهای کودکان خود پاسخ مناسب می‌دهند و باعث تنظیم احساسات و حس همکاری در کودکان دارای مشکلات رفتاری و فزون کنشی می‌شوند.

۱۷. این روی آورد با تأکید بر والدگری ساختارمند، شیوه‌های منعطف در مواجهه با مشکلات رفتاری کودکان را آموزش می‌دهد. وجود مراحل سه گانه و راهبردهای توصیف تحسین آمیز، نظارت بر هیجان و قوانین پایدار از نقاط قوت آن است.

۱۸. روی آورد قلب پرورش یافته بر این موضوع استوار است که رفتارهای زورگویانه کودکان، راهی برای تحقق نیاز به توجه و برقراری تعامل اجتماعی است و این امر به با نظریه دلبستگی مادر-کودک شباهت دارد. واکنش‌های منفی والدین، راهی برای برآورده ساختن نیاز به توجه توسط کودک است و این روی آورد با بکارگیری استعاره "والدین به عنوان جذاب‌ترین اسباب بازی" بیان می‌کند که کودکان والدین را مانند اسباب بازی‌های پیچیده می‌دانند که از طریق دستکاری رفتار والدین و جلب توجه آنان، در انتظار عکس‌العمل و جذب والدین به سوی خود هستند.

۱۹. شیوه آموزشی منحصر به فرد در روی آورد قلب پرورش یافته و استعاره‌های جذاب، به والدین کمک می‌کند به عنوان کارگردان زندگی در شکل‌گیری رفتار و عملکرد کودکان خود نقشی فعال ایفا کنند و مهارت مدیریت اثربخش را بیاموزند. کودکان نیز توانایی تنظیم هیجانات و عدم کارایی رفتارهای پر خاشک‌گرانه در جهت جلب توجه والدین را می‌آموزند.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف معرفی و کاربرد روی آورد قلب پرورش یافته در والدگری کودکان با نیازهای خاص انجام شد. با استفاده از مرور نظام‌مند، نتایج حاصل از منابع نوشتاری در زمینه روی آورد قلب پرورش یافته در طول ۲۴ سال گذشته و کارایی این مداخله در حوزه کودکان دارای مشکلات رفتاری (ناتوانی‌های یادگیری، نارسایی توجه-فزون کنشی، اختلال رفتار هنجاری، و نافرمانی مقابله‌ای) بررسی شده است. یافته‌ها نشان داد منابع نوشتاری منتشر شده در سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۲۲، مؤید اثربخشی روی آورد قلب پرورش یافته بر مدیریت رفتارهای سازش‌نا یافته در کودکان با رفتارهای دشوار (۱۹)؛ مدیریت رفتاری کودکان دارای اختلالات عاطفی-رفتاری، نارسایی توجه-فزون کنشی (۱۹-۲۱-۲۴)؛ کاهش علائم فزون کنشی، کاهش تنیدگی والدینی، افزایش احساس شایستگی والدینی (۲۲)؛ تأثیر ذهنیت معلمان بر آموزش به کودکان دارای مشکلات رفتاری (۱۴)؛ افزایش انگیزه تحصیلی، خودکارآمدپنداری تحصیلی، بهزیستی روان‌شناختی، کاهش احساس تنیدگی در دانش آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری (۲۱)؛ افزایش

اعتماد به خود و خود تنظیمی در والدین، بهبود تعاملات بین فردی (۲۳)؛ افزایش اعتماد به خود در والدگری، کاهش احساس سرخوردگی در والدین، ارتقا عملکرد والدینی (۲۵)؛ ارتقا مهارت های اجتماعی و افزایش انگیزه یادگیری در کلاس درس (۲۹) بوده است. اخیراً در راستای سنجش نگرش والدین نسبت به رفتارهای دشوار کودکان نیز به ساخت پرسشنامه ارزیابی اثربخشی این روی آورد اقدام شده است (۳۰). همچنین این روی آورد در برنامه مداخله اولیه، برنامه های ویژه مدارس، خانواده و مشکلات رفتاری دوران نوجوانی (۱۷-۱۸-۲۸) اثربخش بوده و برای سایر گروه های کودکان با نیازهای خاص مانند کودکان دارای ناتوانی های یادگیری ویژه (۲۱) و اختلال اوتیسم (۱۳) نیز موثر بوده است. شواهد پژوهشی متعدد اثربخشی این روی آورد در حیطه خانواده درمانی و محیط های آموزشی را نیز مورد تأیید قرار داده اند (۷-۱۴-۱۷-۱۹-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۷-۲۹). به اعتقاد طرفداران این روی آورد، خانواده و مدرسه دو محیط اجتماعی و دو عامل عمده در شکل دهی رفتار و شخصیت کودکان هستند (۱۳-۱۷).

یافته های دیگر در زمینه مقایسه روی آورد قلب پرورش یافته با سایر روی آوردهای نظری نشان داد، بسیاری از عناصر این روی آورد از پیشینه نظری و تجربی معتبر برخوردارند (۱۳-۱۸) و به لحاظ نظری با نظریه های تحولی مطابقت دارد (۲۴). به همین دلیل در حوزه کودکان با نیازهای خاص نتایج برجسته ای نشان داده است. در واقع محتوای متمرکز روی آورد قلب پرورش یافته در بخش افزایش تعاملات مثبت والد-کودک و کاهش رفتارهای سازش نایافته، به برنامه آموزشی سال های باور نکردنی^۱ (۳۴) و برنامه سه وجهی والدگری مثبت^۲ ساندرز (۳۵)، شباهت دارد. روی آورد قلب پرورش یافته نیز همانند تمامی برنامه های مداخله ای با تمرکز بر اصول تقویت روابط والد-کودک به جای مدیریت مستقیم رفتار کودک، با آموزش والدین به کاهش مشکلات هیجانی-اجتماعی کودک می پردازد (۱۲-۲۵). در واقع روی آورد قلب پرورش یافته ترکیبی از روش مدیریت رفتار والدین، روش بهبود تعاملات مؤثر والد-

کودک و سایر برنامه های آموزشی و پرورشی است (۲۵). نخستین نقطه قوت آن است که در این روی آورد، استعاره ها و تشبیهاتی^۳ که به عنوان ابزارهای کاربردی در آموزش والدین به کار گرفته می شود، موجب تغییر نگرش والدین نسبت به بدرفتاری های کودکان و افزایش درک و پذیرش در والدین می شود (۲۰). بنابراین بر اساس یافته های مطالعه حاضر، روی آورد قلب پرورش یافته در برخی از موارد به برنامه های آموزشی شباهت دارد که در آن والدین برای به حداقل رساندن توجه به رفتارهای نامطلوب، افزایش توجه مثبت و تمجید از رفتارهای مطلوب آموزش می بینند، اما نوع اجرای گام های آموزشی و نحوه بکارگیری ابزارهایی مانند داستان و فیلم و کتاب های آموزشی متفاوت است (۲۴).

یافته های دیگر در مقایسه نظریات پیشین نشان می دهد عناصر مبتنی بر رضایت از نیازهای اساسی روان شناختی در نظریه خودتعیین گری^۴ که به افزایش انگیزه اشاره دارد، با اصل ارتقا انگیزه والدگری و ایجاد ثروت درونی^۵ در کودکان که از اصول روی آورد قلب پرورش یافته است (۱۹) با نظریه خودتعیین گری^۶ و نظریه خودتنظیمی^۷ (۲۱)؛ نظریه دلبستگی^۸، نظریه های نورون های آینه ای^۹، عصب روان شناختی^{۱۰} و اصل اجتماعی^{۱۱} (۲۷) مطابقت دارد. همچنین نتایج پژوهش ها حاکی از تطابق روی آورد قلب پرورش یافته با نظریه خودکارآمدپنداری بندورا (۳۲) است. زیرا که بندورا انگیزه برای تغییر رفتار در فرد را حاصل موفقیت یا شکست فرد می داند و بدین نحو افراد با افزایش احساس خودکارآمدپنداری می توانند به جبران انگیزه از دست رفته اقدام کنند. بنابراین روی آورد قلب پرورش یافته با هدف جبران کاستی های شیوه های والدگری مرسوم که موفق به درمان کودکان دشوار نبوده اند طراحی و توسعه یافته است و راهکارهای مؤثری در مورد نحوه تعامل والدین و معلمان با این کودکان را ارائه می دهد (۱۷-۱۹). یکی دیگر از وجوه تمایز و جنبه های کلیدی این روی آورد، استفاده از دیالوگ های حرفه ای، با لحن ساده و سبک روایتی جذاب برای انتقال نکات کلیدی به والدین است، به همین دلیل می تواند ابزاری مؤثر برای والدین دارای کودکان با نیازهای خاص باشد

1. Incredible years
2. Triple-p positive parenting program
3. Metaphors & analogies
4. Self-determination
5. Inner wealth
6. Self-determination

7. Self-regulation
8. Attachment theory
9. Mirror neurons theory
10. Neuropsychology theory
11. Social baseline theory

(۱۳)؛ زیرا که توسعه برنامه‌های مداخله‌ای مبتنی بر مشارکت والدین برای این گروه از کودکان ضروری است (۳۴ و ۳۵).

با توجه به بررسی نتایج پژوهش‌های ذکر شده، مداخله آموزشی مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته موجب امید والدین و یافتن راه‌حل‌های بالقوه برای نگرانی‌هایشان شده است و با ایجاد تغییرات مثبت، تمرینات مداوم، بهبود تعاملات والد-کودک، احساس توانمندی و خودکارآمدپنداری را در والدین کودکان با نیازهای خاص تقویت می‌کند (۲۵). در این راستا پژوهش‌های دیگر (۱۸) نیز نشان می‌دهند با استفاده از روش مداخله مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته و فنون آن، احساس اعتماد به خود و خودکارآمدپنداری در والدین افزایش داشته و احساس سرخوردگی در والدین کاهش داشته است. دور از انتظار نیست آنچه به عنوان خودکارآمدپنداری در والدین مطرح می‌شود، در واقع مدیریت رفتارهای دشوار کودکان و بهبود تعاملات والد-کودک است و این موضوع به عنوان یکی از پایه‌های اصلی در روی آورد قلب پرورش یافته در تمامی مطالعات مطرح شده است.

به طور کلی نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد والدینی که به دلیل تنش‌های فراوان در ارتباط با فرزندان خود دچار مشکل در اعتماد به خود هستند یا از تجربه والدگری خود احساس ناامیدی دارند برای درمان اختلال نارسایی توجه-فزون‌کنشی، اختلال رفتار هنجاری، و نافرمانی مقابله‌ای کودکان، درمان‌های دارویی را به عنوان گزینه سریع انتخاب می‌کنند که به دلیل تنوع مشکلات این کودکان، پاسخگوی نیاز والدین نیست. به همین دلیل والدینی که در مداخله مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته مشارکت داشته‌اند، در مؤلفه‌های بهزیستی روان‌شناختی خود و کاهش علائم رفتاری کودکان، تغییرات مثبتی را گزارش کرده‌اند. تکنیک‌های مداخله‌ای روی آورد قلب پرورش یافته با تغییر

رفتار پایدار در کودکان و والدین، موجب بهبود تعاملات والد-کودک، کاهش تنش در خانواده و محبوبیت این روی آورد نزد والدین بوده است. از آنجایی که مطالعات مبتنی بر مرور نظام‌مند، زمینه را برای مطالعات گسترده‌تر در آینده فراهم می‌کند، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده، اثربخشی مداخله مبتنی بر روی آورد قلب پرورش یافته در جهت حل مشکلات کودکان با نیازهای خاص ایرانی و والدین آنان مورد بررسی قرار گیرد و همچنین شیوه‌های آموزشی-پرورشی مبتنی بر این مداخله، جهت آموزش والدین در مدارس و مراکز روان‌شناختی استفاده شود. از آنجایی که انجام هر پژوهشی با محدودیت‌هایی همراه است، مطالعه حاضر نیز از این مسئله مستثنی نبود. برای مثال از جمله محدودیت‌های این مطالعه، عدم دسترسی به متن کامل برخی از منابع و عدم وجود منابع فارسی بود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مطالعه بخشی از رساله دکترای نویسنده نخست است که در رشته روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص و با کد اخلاق به شماره IR.UI.REC.1400.090 و در تاریخ ۱۴۰۰/۹/۳، در دانشگاه اصفهان تصویب شده است. همچنین ملاحظات اخلاقی مطابق با کدهای اخلاق انجمن روان‌شناسی آمریکا و سازمان روان‌شناسی ایران در این مطالعه رعایت شده است.

نقش هریک از نویسندگان: ایده‌پردازی و نگارش این مقاله توسط نویسنده نخست با راهنمایی نویسنده دوم و مشاورت نویسندگان سوم و چهارم انجام شده است.

حامی مالی: این مطالعه بدون حمایت مالی از مؤسسه یا سازمان دولتی و خصوصی انجام شده است.

تضاد منافع: نویسندگان اعلام می‌دارند که در این مطالعه هیچ گونه تضاد منافع در گزارش نتایج وجود ندارد.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از تمامی پژوهشگرانی که مقالاتشان در این مطالعه مورد استفاده قرار گرفته است، تشکر و قدردانی می‌شود.

References

- Doja A, Pringsheim T, Andrade BF, Cowley L, Healy SA, Baron T, et al. Implementation and evaluation of a curriculum on the assessment and treatment of disruptive behaviour disorders. *Paediatrics and child health*. 2021; 26(8): 61- 458. <https://doi.org/10.1093/pch/pxab008> [Link]
- Perugi G, Pallucchini A, Rizzato S, Pinzone V, De Rossi P. Current and emerging pharmacotherapy for the treatment of adult ADHD. *Expert Opin Pharmacother*. 2019; 20(12): 70-1457. <https://doi.org/10.1080/14656566.2019.1618270> [Link]
- Ustun B, Adler LA, Rudin C, Faraone SV, Spencer TJ, Berglund P, et al. The World Health Organization adult attention-deficit/ hyperactivity disorder self-report screening scale for DSM-5. *JAMA Psychiatry*. 2017; 74(5): 520- 526. <https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2017.0298> [Link]
- Cadenas M, Hartman C, Faraone S, Antshel K, Borges Á, Hoogeveen L, et al. Cognitive correlates of attention-deficit hyperactivity disorder in children and adolescents with high intellectual ability. *J Neurodev Disord*. 2020; 12(1): 1-9. <https://doi.org/10.1186/s11689-020-9307-8> [Link]
- Walerius DM, Reyes RA, Rosen PJ, Factor PI. Functional impairment variability in children with ADHD due to emotional impulsivity. *J Atten Disord*. 2018; 22(8): 37-724. <https://doi.org/10.1177/1087054714561859> [Link]
- Castagna PJ, Calamia M, Davis TE. Childhood ADHD and negative self-statements: Important differences associated with subtype and anxiety symptoms. *Behavior Therapy*. 2017; 48(6): 793-807. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2017.05.002> [Link]
- Johnston C, Jassy JS. Attention-deficit/ hyperactivity disorder and oppositional/conduct problems: Links to parent-child interactions. *J Can Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2007; 16(2): 1-74. <https://doi.org/10.1892/155;PMCID: PMC2242643> [Link]
- Maghrebi Sinaki H, Hassanzadeh S, Arjmandnia A, Khademi M. The effect of teaching Communication Skills to mothers of children with ADHD on enhancement of parent-child interaction. *Journal of Developmental Psychology*. 2016; 13(49): 57-69. [Persian]. [Link]
- Pringsheim T, Lam D, Ching H, Patten S. Metabolic and neurological complications of second-generation antipsychotic use in children. *Drug Safety*. 2011; 34(8): 68-651. <https://doi.org/10.2165/11592020> [Link]
- Catala-Lopez F, Hutton B, Nunez-Beltran A, Page MJ, Ridao M, Macias S D, et al. The pharmacological and non-pharmacological treatment of attention deficit hyperactivity disorder in children and adolescents: a systematic review with network meta-analyses of randomised trials. *PLoS One*. 2017; 12(7): 1-31. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0180355> [Link]
- Scotto Rosato N, Correll CU, Pappadopulos E, Chait A, Crystal S, Jensen PS. Treatment of maladaptive aggressive in youth steering committee. *Treatment of maladaptive aggression in youth: CERT guidelines II. Treatments and ongoing management*. *Pediatrics*. 2012; 129(6): 1577-1586. <https://doi.org/10.1542/peds.2010-1361> [Link]
- Hare MM, Graziano PA. The cost-effectiveness of parent-child interaction therapy: Examining standard, intensive, and group adaptations. *Administration and Policy in Mental Health and Mental Health Services Research*. 2021; 48(3): 499-513. <https://doi.org/10.1007/s10488-020-01083-6> [Link]
- Brennan AL, Hektner JM. Parent training in the Nurtured Heart Approach: Effects on parents' well-being, practices, and perception of child strengths. *Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development, North Dakota State University*. 2012; pp: 1-11. [Link]
- Huson TF. Educator mindsets and the impacts to teacher-student relationship: An exploratory case study. [Doctoral dissertation]: Faculty of the graduate school of education, Seattle Pacific University; 2019, pp: 1-9. [Link]
- Ward SL. Glasser's parent training model: Effects on child and parent functioning. [Doctoral dissertation]. [United States]: Faculty of department of educational psychology, University of Arizona. 1997, pp: 10-36. [Link]
- Glasser H, Easley J. Transforming the difficult child: The nurtured heart approach. *Center of the Difficult Child*; 1998, pp: 1-272. [Link]
- Glasser H, Bowdidge J, Bravo L. Transforming the difficult child workbook: An interactive guide to the Nurtured Heart Approach. *Nashville: Vaughan Printing*. 2008, pp: 1-214. [Link]
- Ahmann E. Encouraging positive behavior in challenging children: The nurtured heart approach™. *Pediatric nursing*. 2014; 40(1): 38-42. [Link]
- Kausik NH, Hussain D. Integrating nurtured heart approach with self-determination theory: A proposed intervention model for managing disruptive behaviors of children. *Child Care in Practice*. 2020; 26(1): 50-61. <https://doi.org/10.1080/13575279.2018.1516627> [Link]
- Rolider A, Axelrod S, Houten RV. Don't speak behaviorism to me: How to clearly and effectively communicate behavioral interventions to the general public. *Child and Family Behaviour Therapy*. 1998; 20(2): 39-56. https://doi.org/10.1300/J019v20n02_03 [Link]
- Kausik NH, Hussain D. Self-determination, nurtured heart approach, and motivation: Development and testing of an intervention strategy for students with learning disabilities. *Current Psychology*. 2020; 39(4): 1454-65. <https://doi.org/10.1007/s12144-018-9848-0> [Link]
- Nuño L, Wertheim BC, Glasser MA, Wahl A, Roe J. The online nurtured heart approach to parenting: A randomized study to improve ADHD behaviors in children ages 6-8. *Ethical Hum Psychol Psychiatry*. 2020; 22(1): 31-48. <https://doi.org/10.1891/EHPP-D-20-00013> [Link]
- Roth S. A quasi-experimental investigation of the impact of the nurtured heart approach on parenting confidence, use of appropriate verbal discipline and perceptions of child interpersonal strengths in a Caucasian population sample.

- [Doctoral dissertation]. Faculty of The University of Akron, University of Akron; 2018, pp: 1-11. [\[Link\]](#)
24. Hektner JM, Brennan AL, Brotherson SE. A review of the nurtured heart approach to parenting: Evaluation of its theoretical and empirical foundations. *Family process*. 2013; 52(3): 425-39. <https://doi.org/10.1111/famp.12030> [\[Link\]](#)
 25. Brennan AL, Hektner JM, Brotherson SE, Hansen TM. A nonrandomized evaluation of a brief nurtured heart approach parent training program. *Child Youth Care Forum*. 2016; 45(5): 709-727. <https://doi.org/10.1007/s10566-016-9351-4> [\[Link\]](#)
 26. Nuno, VI, Wertheim BC, Murphy BS, Wahl RA, Roe DJ. Testing the efficacy of the nurtured heart approach to reduce ADHD symptoms in children by training parents: Protocol for a randomized controlled trial. *Contemp Clin Trials Commun*. 2019; 13(1): 1-6. <https://doi.org/10.1016/j.conctc.2018.100312> [\[Link\]](#)
 27. Eanes I. Relationship as an energetic exchange: A key theory for the nurtured heart approach. [Masters of Social Work]: Faculty of the School of Social Work, Catherine University; 2019, pp: 2-7. [\[Link\]](#)
 28. Glasser H, Block ML. Notching up: The nurtured heart approach: The new inner wealth initiative for educators. *Nurtured Heart*; 2011, pp: 1-168. [\[Link\]](#)
 29. Nielsen SE. You're fun, you're funny, and you dress good! a classroom social skills intervention with a nurtured heart touch and its effect on prosocial behavior and motivation to learn [Doctoral dissertation]. Minnesota University, Moorhead; 2012, pp: 1-4. [\[Link\]](#)
 30. McGrellis K, Swarbrick M, Cummings C, Wilson B, Gill K. Development of a nurtured heart approach questionnaire. *J Psychosoc Nurs Ment Health Serv*. 2022; 60(2): 15-9. <https://doi.org/10.3928/02793695-20210818-03> [\[Link\]](#)
 31. Dineen P, Fitzgerald M. Executive functions in routine childhood ADHD assessment. *Journal of European Psychiatry*. 2010; 25(1): 402-18. [https://doi.org/10.1016/S0924-9338\(10\)70398-9](https://doi.org/10.1016/S0924-9338(10)70398-9) [\[Link\]](#)
 32. Bandura A. Personal and collective efficacy in human adaptation and change. In J. G. Adair, D. Bélanger, & K. L. Dion (Eds), *Advances in psychological science*. Social, personal, and cultural aspects. Psychology Press Erlbaum (UK) Taylor & Francis. 1998, pp: 51-71. [\[Link\]](#)
 33. Jones TL, Prinz RJ. Potential roles of parental self-efficacy in parent and child adjustment: A review. *Clinical psychology review*. 2005; 25(3): 341-63. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2004.12.004> [\[Link\]](#)
 34. Webster-Stratton C, Gaspar MF, Seabra-Santos MJ. Incredible years parent, teachers and children's series: transportability to Portugal of early intervention programs for preventing conduct problems and promoting social and emotional competence. *Psychosocial Intervention*. 2012; 21(2): 157-69. <https://doi.org/10.5093/in2012a15> [\[Link\]](#)
 35. Sanders MR. Triple P-Positive Parenting Program: Towards an empirically validated multilevel parenting and family support strategy for the prevention of behavior and emotional problems in children. *Clin Child Fam Psychol Rev*. 1999; 2(2): 71-90. <https://doi.org/10.1023/A:1021843613840> [\[Link\]](#)
 36. Evans SW, Owens JS, Bunford N. Evidence-based psychosocial treatments for children and adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *J Clin Child Adolesc Psychol*. 2014; 43(4): 527-51. <https://doi.org/10.1080/15374416.2013.850700> [\[Link\]](#)
 37. Moher D, Liberati A, Tetzlaff J, Altman DG, Prisma Group. Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: the PRISMA statement. *Int J Surg*. 2010; 8(5): 336-41. <https://doi.org/10.1016/j.ijsu.2010.02.007> [\[Link\]](#)
 38. Porzak R, Baas SA, Cashman J, Rosser M, Sebian JK. Schools and local environment animation for prevention interventions. *Prevention in school*; 2019, pp: 209-210. [\[Link\]](#)
 39. Binder, J. Pediatric Interviewing: a practical, relationship-based approach. Springer Science & Business Media; 2010, pp: 6-7. <https://doi.org/10.1007/978-1-60761-256-8> [\[Link\]](#)
 40. Glasser H, Block ML. You are Oprah – Igniting the fires of greatness. Tucson, AZ: Nurtured Heart Publications; 2009, pp: 1-240. [\[Link\]](#)
 41. Glasser H, Block ML. All children flourishing: Igniting the greatness of our children. *Nurtured Heart Pub*; 2007, pp: 1-200. [\[Link\]](#)